

Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΟΣ

Τ' ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΣ ΜΠΕΡΝΑΡ

Η' περίφημη Γαλλίς καλλιτέχνης Σάρα Μπερνάρ, στο μέρος αυτό των «Απομνημονευμάτων» της διηγείται πώς, όταν ήταν ακόμα δεκατεσσάρων χρόνων, οι συγγενείς κ' οι φίλοι της οικογενείας της έκαναν συμβούλιο, για να σκεφτούν για το μέλλον της. Δέν ήξεραν τί ν' αποφασίσουν, όταν, ξαφνικά, ο δούξ ντε Μορνύ, έντελώς στην τύχη, έπρότεινε να την μάσουν στο «Κονσερβατοριά», για να γίνει ήθοποιός. Μά ή μικρούλα Σάρα διαμαρτυρήθηκε έναντιον της προτάσεως αυτής, λέγοντας, ότι τή Ραζήλ...

δέν ήθελε να γίνει ήθοποιός, εάν —Και ποι την ξέρετε εσύ τή Ραζήλ; με ρώτησε τότε ή μητέρα μου.

— Πώς... Πώς! Τήν ξέρω! Μά μέρα στο μοναστήρι, για να καθήση έξω στον κήπο. Τής έδωσαν μάλιστα και μίσησε αίθερα για να συνέλθη. Ήταν γλυκιά τόσο γλυκιά, ώστε, βλέποντάς την, τή λυπήθηκα κατάκαρδα. Τότε ή αδελφή 'Αγία 'Απολλίνη μου ειπε πώς έκανε ένα επίγγελμα που την σκότωσε, πώς ήταν ήθοποιός. Ή, λοιπόν, εγώ δέν θέλω να γίνει ήθοποιός! Δέν θέλω!

Τά είναι δι' αυτά, χωρίς ν' αναπνεύσω, με τά μάγουλα κατακόκκινα και με φωνή δυνατή. Θυμίζουμ, ότι ή 'Αγία 'Απολλίνη μου ειχε μιλήσει με κάποιο όβλο για τή Ραζήλ και θυμίζουμ ακόμα πώς όταν ή Ραζήλ έφρχε απ' τον κήπο, κατάχλωμη και στήριζομένη σε κάποια κυρία που τή συντρόφευε, μά μικρή συμπαθήριά μου τής ειχε βγάλει τή γλώσσα.

Δέν ήθελα λοιπόν να μου βγάλουν τή γλώσσα και να με κοροιδεύουν, όταν θα γινόμουν κυρία.

Ο νουνός μου, ακούγοντάς με, ειχε σπάσει στα γέλια, ενώ ο θεός μου Φέλιξ Φάρ έμεινε σιωπηλός. Οι άλλοι συζητούσαν μεταξύ τους. Ή θεία μου Ροζίνα μιλούσε ζωηρά με τή μητέρα μου, ή οποία φαινόταν πώς έπληρτε και πώς ειχε κουραστεί.

Εγώ τά ειχα με τό δούνα ντε Μορνύ, ο οποίος, αφού πέταξε τον πόντο του για τό «Κονσερβατοριά», ειχε φύγει, αφήνοντας τους άλλους να κάνουν καλά. Κι ή λέξις μόνο «Κονσερβατοριά» με τρόμαξε. Κι όμως τώρα όλοι, αφού συνήθαν απ' τήν πρώτη τους έκκληξι, άρχισαν να βρίσκουν τήν ιδέα αυτή ήχη και τόσο άοχημη, ίσως γιατί δέν ειφισκαν τί άλλο ν' αποφασίσουν.

Μονάχα ο θεός μου Φέλιξ Φάρ κ' ή δασκάλα μου δις Μπαμπιέντερ ειχαν αντίθετη γνώμη και προσπαθούσαν, μά χωρίς αποτέλεσμα, να πείσουν τή μητέρα μου, ότι με τίς 100.000 φράγκα που μου ειχε αφήσει κληρονομιά ο πατέρας μου, θα εύρισκα εύκολα σύζυγο. Ή μητέρα μου όμως τους άπαντούσε, ότι ειχα περί πώς ο γάμος μου προσαλούσε φρίκη κ' ότι περιμένα να ένηλικιωθώ για να μπώ σε μοναστήρι.

— Έτσι όμως, επρόσθεσε, σύμφωνα με τους όρους τής διαθήκης, δέν θα έχη τό δικαίωμα ν' άγγιξη ούτε πενήταρα από τήν κληρονομιά του πατέρα της και χωρίς χοήματα μονάχα ως υπηρετρια μπορεί να μη σε μοναστήρι. Αυτό όμως δέν τό θέλω με κανένα τρόπο.

Κι έξαντιλημένη απ' τά λόγια που ειπε, ξεπλώθηκε σε μά πολυ-

θρόνα. Συγχρόνως, βλέποντας ότι εγώ ειχα νευριάσει υπερβολικά, με παρακάλεσε ν' άποσυρθώ.

Όταν βγήκα έξω, ή δις Μπαμπιέντερ κ' ή φίλη τής μητέρας μου κυρία Γκεράρ προσπάθησαν να με παρηγορήσουν. Ή κυρία Γκεράρ μου πρόελεγε, ότι ως ήθοποιός θα διέτροπα, ενώ ή δις Μπαμπιέντερ εύρισκε πολύ φυσικό να έξαση τόση γοητεία ή ζωή τής μοναχής σ' ένα κορίτσι όνειροπόλο, σαν κ' έμένα. Ή δασκάλα μου, βλέπετε, ήταν άγνη κ' εύσεβής χριστιανή, ενώ ή κυρία Γκεράρ ήταν «ειδωλολάτρη», με τήν πιο όφραία όμως σημασία τής λέξεως.

Κι όμως, ή δυό αυτές γυναίκες, με τίς τόσο αντίθετες άρχες, συνεννοούντοσαν περίφημα, γιατί έννοιωθαν τήν 'δια λατρεία και τρυφερότητα προς τό ήποκειμένο μου. Ή κυρία Γκεράρ άγατούσε τον περιήφανο κ' επαναστατικό χαρακτήρα μου, τή λάρι του προσώπου μου και τήν λιγεράδα του κορμού μου. Ή δις Μπαμπιέντερ πάλι μ' άγατούσε γιατί ήμουν φιλόδοξη κ' άδύνατη και πρό πάντων μ' άγατούσε για τή φωνή μου. Έλεγε συχνά μάλιστα πώς ή φωνή μου ήταν κραιωμένη για ν' άπαγγέλη προσευχές κ' εύρισκε πολύ φυσική τή μαγία μου να γίνω μοναχή.

Μ' άγατούσε με μά στοργή γλυκιά και θεραπευτική, ενώ ή κυρία Γκεράρ μ' άγατούσε μ' όλη τή θέμη των ειδωλολατρών.

Ή δυό αυτές γυναίκες, των οποίων λατρείω ακόμα τήν άνάμνησα, μ' έκαναν να γνωρίσω τον έναντό μου, με όλα του τά ελαττώματα και τά προτερήματα.

Ή αξιομνημόνευτη αυτή ή μέρα έμειλε να τελειώση με τον πιο παράδοξο τρόπο.

Ήμουν ξεπλωμένη στη μικρή ψάθνη πολυθρόνα, που άποτελούσε τό ώραιότερο στόλισμα τής κορτοσίσιπης κραιωμένης μου κ' ειχα μισοκοιμηθεί, κρατώντας στο χέρι μου τό χέρι τής δεσποινίδος Μπαμπιέντερ, γιατί ή κυρία Γκεράρ ειχε ανέβει στο διαμέρισμά της.

Έξαφνα, ή πόρτα άνοιξε και παρουσιάστηκε ή θεία μου Ροζίνα, μαζί με τή μητέρα μου. Τή βλέπω ακόμα τή χαριτωμένη και θεόφρελη θεία μου με τό μεταξωτό καφέ φόρεμά της, τό γαυρισμένο με γούνες και με τό βελούδινο καταλλάκι της που τής μεγάλωνε τή χάρη. Ή μητέρα μου ειχε βγάλει τό φόρεμά της και φορούσε ένα άσπρο πενιούρο. Έπειδή ή μαμά άπεχθανόταν τρομερά να είνε γτιμένη έπίσημα, κατάλαβα απ' αυτή τήν άλλαγή πώς όλος ο κόσμος ειχε φύγει και πώς ή θεία μου έτοιμαζόταν να φύγη κ' αυτή. Σηκώθηκα άμέσως, μά ή μητέρα μου μ' έβαλε να ξεανακαθίσω και μου ειπε :

— Αναπάσου ακόμα, γιατί τό βράδυ θα πάμε να δής τήν παράσταση τής «Γαλλικής Κομωδίας».

Κατάλαβα άμέσως πώς μου τό ειπε αυτό για να με δειλάση και δέν έδειξα καμιά χαρά, άν και κατά βάθος ήμουν πολύ εύχαριστημένη, γιατί θα πήγαινα στο θέατρο. Προηγουμενά, ως τότε δέν ειχα δει άλλο θέατρο, εκτός από τ' άνδρεικελα, στα όποια πήγαινα με τήν αδελφή μου και τά όποια δέν μου έδιναν καμιά εύχαρίστηρα.

— Θέλετε να ρθήτε και σεις μαζί μας; ρώτησε κατόπιν ή μητέρα μου τή δεσποινίδα Μπαμπιέντερ.

— Εύχαρίστως, κυρία, απάντησε έξείητη.

Έντομεταξύ ή θεία Ροζίνα γελοούσε.

— Α! πονηρούλα, μου ειπε, ξέρεεις και κρύβεις τή χαρά σου.

Απόψε θα ίδής πολλές ήθοποιούς. Θα τίς ένλήψης...

Έπειτα με φίλησε και βγήκε έξω, λέγοντάς μου :

— Όρεβούαρ τό βράδυ...

Ή μητέρα μου τήν άκολούθησε. Συγχρόνως κ' ή δις Μπαμπιέντερ σημάθηκε με βρος πολυάσχολο. Έπρεπε να φύγη άμέσως και να πάη στο μοναστήρι όπου τή φιλοξενούσαν, για να ντυθώ για

Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΤΑΠΗΤΟΥΡΓΙΑΣ

Σχέδιον τάπητος του 16ου αιδωνος, στο οποιο παριστάνεται ο γάμος του Λουδοβίκου ΙΒ' και της 'Αννας της Βρεταννης.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΗΘΟΠΙΩΝ

Ο... ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΓΚΑΡΡΙΚ

Ο διάσημος Άγγλος ηθοποιός Γκάρικ, όταν έπληξε κατά το 1766 στο Παρίσι, συνεδέθη στενά με τον επίσης περίφημο ηθοποιό Πρεβίλ.

Μιά μέρα που οι δύο καλλιτέχνες είχαν βγει περίπατο ξημεροί, ο Πρεβίλ άρ' ενός για να διασκεδάσει το φίλο του και άρ' άλλου για να του δείξει το εξαιρετικό ταλέντο του, άρχισε, ξημεροί καθώς ήταν, να υποκρίνεται το μεθυσμένο. Και πραγματικά τὰ κατάφερε θαυμάσια.

— Λαμπρά, έξοχα, του είπε ο Γκάρικ. Ή σειρά μου τώρα... Και άμέσως ο Άγγλος καλλιτέχνης άρχισε να κάνει το μεθυσμένο, τρελλίζοντας ελάτω στο άλογο του, το οποίο άνάγκαζε να τροποδίξει φρενιά. Τέλος τὰ χεϊνάκια ξέφυγαν από τὰ χέρια του, τὰ πόδια του γλύπησαν από τους αναβολείς και καταρράγησε φαρδύς—πλατύς στο έδαφος.

Κατατρομαγμένος ο Πρεβίλ, έτρεξε κοντά στο φίλο του, νομίζοντας πως πραγματικώς είχε πάθει σκοποδίνη κι' άρχισε να του μιλάει και να τον σκουντάει, για να συνέρθη. Χαμένος κόπος όμως. Ο Γκάρικ δεν σάλευσε καθόλου.

Τότε ο Πρεβίλ άρχισε να καταριέται τον έαυτό του για το δόλεθιο άστειο που είχε εμπνευστεί, στριφογύριζε τὰ χέρια του από την άπελπισία, τὰ μάτια του βούρνιασαν κι' άρχισε να φωνάζει άπεγνωσμένα, ζητώντας βοήθεια. Έξαφνα όμως, ενώ ξεφώνιζε σαν τρελλός, είδε τον Γκάρικ, τον οποίο φωνάζοταν πλιά νεκρό, να μισανόγει σιγά—σιγά τὰ βλέφαρά του και να του μουμουρίζει με μισοδυσμένη φωνή:

—Μη φωνάζεις, φίλε μου, μη φωνάζεις!... —Είσαι ζωντανός; Δόξα σοι ο Θεός!... του είπε ο Πρεβίλ με άνακούρσια.

—Ζωντανός, αλλά σε λίγο θά ξεψυχήσω! του άπακρίθηκε ο Γκάρικ. Έλα κοντά μου, φίλε μου, βγάλε το καρτέ σου κι' άρχισε να γράφεις τις τελευταίες μου έπιθυμίες, που θά σου ύπαγορεύσω!...

Συντριμμένος από την όδύνη, ο Πρεβίλ κάθησε πλάι στο φίλο του, έβγαλε το καρτέ και έτοιμος να γράφει, ό τι θά του ύπαγόρευε. Τη στιγμή όμως έκεϊνη είδε ξαφνα τον Γκάρικ να πετιέται μ' ένα πήδημα όρθιος και να τινάζει τη σκόνη από τὰ ρούχα του, με τον άφελέστερο τρόπο.

Ο Πρεβίλ έμεινε πλιά με το στόμα άνοιχτό από την έκπληξη του. Βλέποντάς τον έτσι άποβολωμένο, ο Γκάρικ ξέσπασε σ' άμείρητα γέλια και του είπε:

—Έ, πώς σου φάνηκε ο ρόλος μου; Ξέρω να πεθαίνω;

—Διάβολε!... του άπάντησε ο Πρεβίλ. Άν ξέρεις, λέει!... Κόντεφες να κόμης κι' έμένα... να πεθάνω από το φόβο μου!...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ή ύπερβολική φιλοτιμία είναι αυτοκτονία.

Γκουανό.

Κάθε δημοσιογράφος είναι ενάρετος άνθρωπος, ή αν δεν είναι, πρέπει να γίνει, ή αν δεν μπορεί να το κατορθώσει, πρέπει να σπάσει την πένα του.

Γιάλεμος.

το θέατρο και να ειδοποίηση, ότι θ' άργουσε να έπιστρέψει το βράδυ. Όταν έμεινα μόνη μου, άρχισα να κοιμάμαι στην πολυθρόνα μου και να συλλογίζομαι. Σχεφτόμουν πόσο σοβαροί άνθρωποι είχαν άναστατωθεί την ήμερα εκείνη έξ αιτίας μου: ο συμβολαιογράφος που είχε έρθει έπίτηδες από τη Χάβη, ο θεϊος μου Φέλιξ Φώρ, ο οποίος είχε φύγει άρ' την έξοχη, έγκαταλείποντας το βιβλίο που έγραφε, ο κ. Μεντιέ, το γεροντοπαλλήκαρο, που είχε άναγκασθεί να ένοχηλή από τις προσφιλείς συνήθειές του, ο νοικός μου, που είχε άπομακρυνθεί από το χορηγιαστήριο και τέλος ο κομψός και εύρωπος δούξ ντε Μορνύ, ένας αυτοκρατορικός πρίγκιπ, ο οποίος είχε παραμείνει επί δυό ώρες μέσα στο άσπικώτατο αυτό περιβάλλον.

Κι' όλα αυτά έγιναν, και να καταλήξουν στην άπόφαση να με πάνε το βράδυ στο θέατρο.

Ήμουν όμως εύχαριστημένη που θά πήγα να στο θέατρο. Καταλάβαινα, ότι μου έδιναν σημασία. Το ίδιο προί είχα σηκωθεί παιδί ακόμα και μέσα σε λίγες ώρες, τὰ γεγονότα με είχαν κάνει κοπέλλα.

Είχαν γίνει πολλές συζητήσεις έξ αιτίας μου. Είχα διατυπώσει, χωρίς άποτέλεσμα εν' άλληθια, την θέλησή μου. Μά κι' αυτό ήταν κάτι. Τέλος, με χάρεισαν και με περιποιούντοσαν, για να επύχουν τη συγκατάθεσή μου.

Και ένοιωθα τον έαυτό μου τόσο περιήγανο και τόσο χαρούμενο για όλ' αυτά, ώστε είχα άποφασίσει να τη δώσω...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ή συνήθεια.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η ΜΟΔΑ, ΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ, ΟΙ ΚΑΛΟΙ ΤΡΟΠΟΙ Κ.Λ.Π.

(Ή συμβουλές της Φίλης σας)

Γ'.

Η ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Όπως τὰ μάτια είναι ο καθρέφτης της ψυχής, έτσι και το πρόσωπο είναι ο καθρέφτης του έαυτού σας ολοκλήρου. Είναι ο καθρέφτης της όμορφιάς σας, της ήλικίας σας, του πνεύματός σας. Μιά γυναίκα με άπεριποίητο πρόσωπο, δείχνεται άσχημότερη, μεγαλειότερη, λιγώτερο συμπληθητική.

Δυστυχώς, σε λίγες γυναίκες δίνει ή φύσις τέλειο πρόσωπο. Μά κι' αυτές άκόμη, όπως και ή πιο παραμελημένες άρ' τη φύσι, πρέπει να περιποιούνται πολύ το πρόσωπό τους, αν θέλουν να διατηρηθούν όμορφες επί καιρό. Υπάρχει μία περίοδος για τις γυναίκες που το πρόσωπό τους, δυο φορές κι' αν είναι, τις βάσει σε βάσανα, τις άπελπίζει. Ή περίοδος αυτή άρχίζει από το 15ος έτος της ήλικίας και τελειώνει στο 20όν. Το δέρμα κατά την περίοδο αυτή γεμίζει σπυριά, ή μήτη κοκκινίζει χωρίς λόγο, το σαγόνι είναι γεμάτο μπιμπία.

Όσες από τις άναγνώστριές μου βρίσκονται στην — παρ' όλα ταύτα — εύτυχημένη αυτή ήλικία, άς μην άπελπίζονται. Τὰ σπυριά αυτά και όλα τὰ δυσάρεστα που τὰ συνοδεύουν, θά περάσουν. Είναι συμπτώματα της ήλικίας και δεν κρατούν πάνω από ένα-δυο χρόνια. Έν πάση περιπτώσει, αν μάλιστα ή έκτασις του κακού είναι μεγάλη, άποτελεσματικώτερα φάρμακα εναντίον του είναι το μουρουνόλαδο των χειμώνων και το άρσενικό το καλοκαιρι, που όζει μόνο καθαρίζουν το αίμα, αλλά και τονώνουν τον οργανισμό που σ' αυτή την ήλικία έχει τόσο άνάγκη από τόνοση.

Γενικά όμως, κι' έκεϊνες που έχουν καθαρό δέρμα κι' έκεϊνες που δεν έχουν, πρέπει να περιποιούνται πολύ το πρόσωπό τους.

Το προί πρέπει να λινώσατε με ζεστό νερό, αλλά κατόπιν να ξεπλυνώσατε με κρύο, πολύ κρύο μάλιστα, για να κλείσουν οι άνοιγμένοι πόροι.

Κατά πόσον το πλύσιμο πρέπει να γίνεται με σαπούνι ή όχι, αυτό έξαρτάται από τη συνήθεια κάθε μιάς. Στα λιπαρά δέρματα χρειάζεται το σαπούνισμα κάθε δυό-τρεις ήμερες, ενώ έκεϊνες που έχουν ξηρό δέρμα πρέπει να το άποφεύγουν. Μετά το πλύσιμο, σφουγγίζετε καλά και στεγνά το πρόσωπό σας, χωρίς να το τρίβετε, με μία λιπή πετσέτα ή ένα μαλακό ύφασμα.

Ή περισσότερες γυναίκες συνήθίζουν σήμερα να βάζουν κρέμες στο πρόσωπό τους. Ή κρέμα, όταν είναι άγνή, δεν βλάπτει, άπεναντίας όφελει το δέρμα.

Πρέπει όμως να φροντίζετε ώστε ή κρέμα που μεταχειρίζεστε να συμφωνεί με το δέρμα σας. Άν έχετε δέρμα λιπαρό, είναι προτιμώτερο ν' άποφεύγετε γενικά τις κρέμες κατά το διάστημα της ήμερας και να μεταχειρίζεστε μόνον τις λεγόμενες πείξε. Άν το δέρμα σας είναι ξηρό, ή κρέμα όφελει πολύ στο πρόσωπο.

Την κρέμα να τη βάζετε άμέσως μόλις πλυθείτε στρώνοντάς την σ' όλο το πρόσωπο, αλλά σε έλαχίστη ποσότητα. Για να πουδραρισθείτε κατόπιν, σφουγγίζετε το πρόσωπό σας μ' ένα πολύ μαλακό πανί. Την πούδρα να μη την τρίβετε ζωηρά ελάτω στο πρόσωπό σας, γιατί εισχωρεί στους πόρους κι' άγριεύει το δέρμα. Πουδράρεσθε άφθονα, μά ύστερα από δέκα λεπτά σκουπίζετε μ' ένα δελουδο ή με μία ειδική βουρτσίσσα, την παραπανιστή πούδρα.

Το κόκκινο του προσώπου είναι καταστρεπτικό για το δέρμα, αλλά δυστυχώς, για πολλές έχει γίνει άπαραίτητο. Όποσδήποτε, άγαπητές μου άναγνώστριες, ν' άρχίζετε τη χρηση του δυο πιο άργά μπορείτε κι' όσες το χρησιμοποιείτε ήδη, άποφεύγετε να βάζετε περισσότερο από μία φορά την ήμερα και μη μεταχειρίζεσθε παρά πρώτης ποιότητας κοκκινάδια.

Το κόκκινο των χεϊλών είναι λιγώτερο βλαβερό, αλλά κι' αυτό πρέπει να το μεταχειρίζεστε με μέτρο.

Όταν θέλετε να βάψετε τα χεϊλη σας, τεντώνετε τα δυο πιο πολύ μπορείτε. Περάστε δε το κραγιόνι έλαφρά από πάνω, φροντίζοντας να βάψετε λιγάκι και το έσωτερικό μέρος. Στις άκρες των χεϊλών να βάζετε λιγώτερο κοκκινάδι ή και καθόλου.

Μη φοβώσατε, τέλος, μη φανείτε πως έχετε μεγάλο στόμα. Ή Γαρβία Γκάρμπο έχει στόμα... μεγαλότανο κι' όμως θεωρείται ός ή έλκυστικώτερη γυναίκα του κόσμου.

Ή μόδα των λεπτών φρυδιών εύτυχώς κοντεύει να περάση. Άν έξακολουθείτε όμως να την εφαρμόζετε, είναι προτιμώτερο να μαδάτε τὰ φρύδια σας παρά να τὰ ξυρίζετε. Κι' αυτό όμως πρέπει να το κάνετε πολύ άραιά, γιατί μπορεί να έρεθίσετε όλόκληρο το μάτι σας.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

